

27 aprilie 2023

ÎN ATENȚIA: Domnului Nicolae CIUCĂ – Prim-ministrul României
Domnului Marcel CIOLACU – Președintele Camerei Deputaților
Domnului Adrian CÂCIU – Ministrul Finanțelor

În numele Camerei de Comerț Americane în România (AmCham România), aducem în atenția dumneavoastră îngrijorarea comunității de afaceri pe care o reprezentăm cu privire la **riscurile ridicate de deviație a deficitului bugetar de la traiectoria de ajustare** la care România s-a angajat la nivel european.

AmCham România, alături de asociații de afaceri ale sectorului privat, a pledat în mod repetat pentru dialog și parteneriat constructiv în sprijinul unui cadru fiscal coerent și a unei politici bugetare sustenabile, care să asigure predictibilitatea și stabilitatea atât de necesare continuității fluxurilor investiționale și implicit creșterii economice. Considerăm că lansarea în spațiul public a unor ipoteze de lucru privind intențiile de creștere a poverii fiscale induc tensiune și neîncredere, afectând atât calitatea dialogului public-privat, cât și a mediului investițional în ansamblu. O astfel de retorică transmite un semnal descurajator pentru operatorii economici cu o contribuție semnificativă la bunul mers al economiei, prin prisma activităților care produc valoare adăugată, a planurilor de investiții și a taxelor plătite la buget.

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că finanțarea deficitului bugetar se realizează la acest moment prin piețele financiare, iar costul acestei finanțări este determinat de coerența și de predictibilitatea reformelor implementate de Guvern. Evoluția deficitului de cont curent, care în 2022 a atins un nivel record de 26.571 miliarde de euro, o creștere de 52,1% față de anul anterior și cu o acoperire de 62,5% prin investiții străine directe și contul de capital, demonstrează nevoia de finanțare externă a economiei naționale și interdependențele cu capitalul privat, respectiv piețele externe și investitorii străini.

Actualul context economic și geopolitic reclamă o abordare prudentă din partea factorilor decizionali și asumarea unei traiectorii fiscal-bugetare credibile și sustenabile. Eficientizarea cheltuielilor bugetare presupune creșterea calității acestora și reforma administrativă, și trebuie însoțită de **implementarea reformelor structurale asumate prin PNRR**, care vor contribui la creșterea ponderii veniturilor bugetare raportate la PIB. Este imperativ ca acestea să fie implementate cu seriozitate și fără sincope, nu doar pentru a securiza absorbția fondurilor din PNRR și a contribui la consolidarea bugetară, dar mai ales pentru a remedia probleme structurale care grevează potențialul de dezvoltare al României.

Pentru reducerea riscurilor de deviație a deficitului de la traiectoria de ajustare asumată, AmCham consideră prioritare următoarele direcții:

- **Respectarea angajamentului de consolidare fiscal-bugetară** – este o condiție pentru restabilirea echilibrului macroeconomic, cu atât mai mult cu cât România se află

sub presiunea corectării deficitului bugetar excesiv. Ne așteptăm la asumarea unui plan coerent și realist pentru îndeplinirea angajamentului față de Comisia Europeană pentru ieșirea din această procedură în anul 2024. Derapajele de la traiectoria de ajustare bugetară asumată determină costuri de oportunitate pentru România – un exemplu important este imposibilitatea accesării de împrumuturi suplimentare în contextul restructurării PNRR, din alocările necontractate de alte state membre ale Uniunii Europene din Mecanismul European de Redresare și Reziliență din cauza procedurii de deficit excesiv pentru România;

- **Creșterea gradului de colectare și întărirea capacității instituționale** a ANAF, inclusiv prin accelerarea procesului de digitalizare, automatizare și analiză a datelor. Materializarea reformelor și investițiilor din PNRR pentru transformarea digitală în domeniul fiscal (C8 R1, respectiv I1, I2 și I3) va contribui la reducerea evaziunii și creșterea conformării voluntare, generând economii cu cheltuielile de administrare fiscală;
- **Abordarea modernă și aplicată a problematicii prețurilor de transfer** – în vederea adresării unor efecte precum erodarea bazei impozabile sau alterarea mediului concurențial, prin raportare la practicile implementate în alte state europene cu o legislație similară. De asemenea, este necesară consolidarea administrației în vederea gestionării dosarelor de prețuri de transfer, în special a componentei de litigii;
- **Eliminarea mecanismelor de optimizare fiscală care lasă loc de abuzuri** – reforma fiscală trebuie să rezulte în reșezarea sistemului fiscal pe baze echitabile și contracararea formelor de eludare a impozitării muncii, inclusiv munca la negru și la gri, care afectează negativ nu doar bugetul, cât și companiile din sectorul privat, care se confruntă cu o puternică concurență neloială;
- **Lărgirea bazei impozabile** – prin revizuirea graduală a diverselor excepții/tratamente preferențiale de o manieră care să aibă în vedere atât interesul fiscal, cât și cel economic, în tandem cu plafonarea contribuțiilor pentru sănătate și pensii la un număr rezonabil de salarii medii pe economie, măsură constant promovată de AmCham, și de mediul privat.

Viitoarea rectificare bugetară trebuie să aibă în vedere deopotrivă eficientizarea cheltuielilor bugetare și restructurarea modului de alocare a resurselor cu prioritizarea investițiilor și a cheltuielilor productive la nivelul anvelopei bugetare, corelat cu dimensionarea corectă și realistă a veniturilor la bugetul public. Nu în ultimul rând, odată cu disciplina fiscal-bugetară, este nevoie și de responsabilitate politică pentru asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și lung, mai ales în contextul apropierii rundelor multiple de alegeri din 2024.

În încheiere, ne exprimăm disponibilitatea pentru un dialog pe marginea recomandărilor mai sus formulate și vă asigurăm că puteți conta pe abordarea constructivă a AmCham România.

Cu deosebită considerație,

Cristian SPORIȘ

Președinte AmCham România